

شهرزاد همتی
دبیر گروه اجتماعی

برای نسترن، دختر آرام «شرق»

نمی‌تواند متوجه او باشد و ما حتی دلیل دستگیری او را نمی‌توانیم حدس بزنیم. ما از روز یکشنبه با سؤال‌های زیادی از سوی خانواده نسترن فرخه مواجه هستیم. سؤال‌هایی که گاه مثل پتک بر سر ما فرود می‌آید. سؤالاتی هرچند بدیهی، اما ما هیچ جوابی برایش نداریم... ما چه جوابی بدهیم به این سؤال مداوم که پس شما برای خبرنگاران چه کار می‌کنید؟ ما چه جوابی به خواهر نگران او بدهیم وقتی فریاد می‌زند چرا مراقبتش نبودیم؟ ما چگونه به او بگوییم که خبرنگاری نه فقط در حال حاضر، بلکه هیچ‌وقت هیچ حاشیه امنی ندارد؟ ما به عنوان گروه اجتماعی «شرق» و اصلا کلیتی به نام «شرق» چگونه می‌توانیم به خانواده این دختر جوان پاسخ بدهیم که خودش هم نمی‌داند که خبرنگاری چون نسترن، نیروی آرام و محجوبی چون او می‌تواند بازداشت شود؟ اصلا چگونه بگوییم که حتی اگر صد اسم احتمالی برای بازداشت پشت هم ردیف بشوند، هیچ جایی در این صف برای نسترن نیست؟ جواب این سؤال‌ها را چگونه به مادر نسترن بدهیم؟ چگونه توجیه کنیم لحظات حضور

نسترن فرخه، شاید جوان‌ترین خبرنگار در روزنامه «شرق» باشد. جوان‌ترین، محبوب‌ترین و البته یکی از پردغدغه‌ترین‌ها. روزی که قرار شد در گروه اجتماعی و کنار ما باشد، وظیفه صفحات مشاوره و حقوقی را بر عهده گرفت. صفحه‌ای سخت برای اینکه قرار بود جایگزین صفحه حوادث باشد و به ابعاد حقوقی ماجراهای مختلف بپردازد و یک راهنمای جامع حقوقی برای خواننده‌ها تهیه کند. صفحه‌ای که خیلی زود برای خودش مرجعی شد. حقوق‌دانان زیادی با روزنامه ارتباط گرفتند و نسترن با وجود اینکه تخصصی در این زمینه نداشت توانست بخشی را برای صدای وکلای ایرانی ایجاد کند؛ اما او به این قانع نبود و هر روز اصرار می‌کرد که دلش می‌خواهد میدانی کار کند، دوست داشت به مناطق درواقتاده برود و با آدم‌های فراموش شده صحبت کند. نسترن آرام و بی‌هیاهو بود و در شبکه‌های اجتماعی فعالیتش جز در حدود گزارش‌هایش نبود، اصلا دغدغه‌اش این چیزها نیست. حالا او هم از گروه اجتماعی در حالی کم می‌شود که در حد شناخت ما هیچ عنوان اتهامی

در منزل و بردن دختر جوانی را که عموما حرف نمی‌زند و حتی در زمان بازداشت همکاری نیلوفر حامدی، فقط به گریه‌های بی‌صدا اکتفا می‌کرد؟ اصلا خبرنگاری اجتماعی، چگونه می‌تواند دغدغه‌ها را بی‌واهمه برطرف کند؟ چگونه به همه آنهایی که تماس می‌گیرند و از ما سؤال می‌کنند که «چرا؟» بگوییم ما گلادیاتور نیستیم، ما کار می‌کنیم و می‌نویسیم و حقوقمان حداقلی است، اما این رؤیای نوشتن و تابیدن حقیقت و رسیدن فریاد یک زن سرپرست خانوار یا هر فرد فراموش شده است که ما را به ادامه این راه امیدوار می‌کند؟

نسترن قطعا به‌زودی آزاد می‌شود... کاش بعد از آزادی، دوباره وقتی سیستمش را در تحریریه سفیدرنگ «شرق» روشن می‌کند، باز هم با همان آرامش تایپ کند و کاربرگ‌هایش را کنار میزش بچسباند و بدون دغدغه بنویسد... کاش نسترن بعد از آزادی به همه سؤال‌های خواهرش و ما جواب بدهد....

راستی آزمایی یک جنجال در قطر

چند کارگر برای برگزاری جام جهانی قطر جان باختند؟

از زمانی که قطر حق میزبانی جام جهانی ۲۰۲۲ را کسب کرده، جنجال‌هایی درباره برخورد این کشور با کارگران خارجی و جان‌هایی که در این راه فدا شده، به وجود آمده است. درباره تعداد کارگرانی که در پروژه‌های ساخت‌وساز جام جهانی در قطر کشته شده‌اند، تخمین‌های گوناگونی وجود دارد، اما تعیین رقم واقعی کاری دشوار است. این راستی‌آزمایی به ارقام منتشر شده از سوی فیفا، مقامات قطری، گروه‌های حقوق بشری و رسانه‌ها که دالما تحت عنوان واقعبیت، اطلاعات گمراه‌کننده یا حتی نادرست از آنها یاد می‌شود، می‌پردازد. ما می‌دانیم که این ارقام تنها تصویری مبهم از رنجی است که کارگران مهاجر در قطر متحمل شده‌اند. ادعا: «جام جهانی قطر به بهای جان شش هزار و ۵۰۰ و حتی ۱۵ هزار کارگر مهاجر تمام شده است.»

راستی آزمایی: نادرست

و سریلانکا که شهروندانشان بخش درخور توجهی از کارگران مهاجر قطری، به‌ویژه کارگران دارای مهارت‌های اندک را شکل داده‌اند، ارائه کرده‌اند. قطر این دو رقم را تکذیب نمی‌کند. در حقیقت، دفتر روابط عمومی دولت این کشور در پاسخ به کاردین اعلام کرد: «گرچه وجود تلفات جانی نارت‌اکننده است، اما نرخ مرگ‌ومیر در میان این گروه‌ها در محدوده مورد انتظار تعداد و جمعیت‌شناسی آنهاست.» اما آیا این پاسخ آنها حقیقت دارد؟ ادعا: «نرخ مرگ‌ومیر در میان این گروه‌ها در محدوده مورد انتظار اندازه (آمار) و جمعیت‌شناسی آنهاست.»

راستی آزمایی: گمراه‌کننده

به گفته دولت قطر، هزار و ۵۰۰ مرگ در سال در میان دو میلیون نفر یک میانگین طبیعی برای مرگ‌ومیر است. اولاً باید این نکته را یادآور شد که طبق گزارش سازمان جهانی بهداشت، میزان مرگ‌ومیر عمومی کارگران مهاجر در قطر از میزان مرگ‌ومیر آنها در کشورهای خود کمتر است. درواقع، حتی نرخ مرگ‌ومیر در میان شهروندان قطری بیش از کارگران مهاجر در این کشور است. باین‌حال، با توجه به اینکه کارگران مهاجر در قطر نماینده جمعیت عمومی در کشورهای خود یا در قطر نیستند، چنین ارقامی گمراه‌کننده به نظر می‌رسند.

کارگران مهاجر در بدو ورود به قطر کاملاً سالم هستند

برای مثال، نسبت گروه‌های جمعیتی کودکان خردسال و افراد مسن با بالاترین نرخ مرگ‌ومیر در میان کارگران مهاجر در قطر، به وضوح با جمعیت عمومی در هر کشور دیگری قابل مقایسه نیست. به‌علاوه، کارگران مهاجر در قطر، صرف‌نظر از سابقه یا شغلشان، عموماً افراد سالمی هستند که برای دریافت ویزای قطر باید بسیاری از معاینات پزشکی را پشت سر بگذارند و متقاضیان مبتلا به بیماری‌های عفونی مانند ایدز، هپاتیت بی و سی، سیفلیس یا سل رد می‌شوند. این آمار شامل کارگران مهاجری

که پس از بازگشت به کشور خود فوت می‌کنند، نمی‌شود. برای مثال، در ۱۰ سال گذشته در نپال، آمارهای رسمی حاکی از افزایش درخور توجهی از موارد منجر به مرگ ناشی از نارسایی کلیه در میان مردان ۲۰ تا ۵۰ساله‌ای بوده که بسیاری از آنها به‌تازگی از سر کار در خاورمیانه بازگشته بودند. به گفته کارشناسان بهداشت در نپال، کار سخت در آب‌وهوای خلیج فارس، همراه با آب آشامیدنی اندک و بی‌کیفیت، یعنی همان چیزی که افراد آسیب‌دیده گزارش داده‌اند، علت این مسئله است.

ادعا: «تنها سه مورد مرگ ناشی از کار در پروژه‌های ساخت‌وساز استادیوم‌های جام جهانی اتفاق افتاده است.»

هم سازمان فیفا و هم کمیته برگزاری جام جهانی قطر اصرار دارند که تنها سه نفر بر اثر کار در پروژه‌های ساخت‌وساز جام جهانی جان خود را از دست داده‌اند. تعریف رسمی فیفا و قطر از «مرگ‌ومیر ناشی از کار» به مرگ‌ومیر در پروژه‌های ساخت‌وساز هفت استادیوم جدید و همچنین ساخت امکانات آموزشی در دهه گذشته در قطر اشاره دارد. این سه نفر دو مرد نپالی در ورزشگاه الجنوب در الوکره و یک انگلیسی در استادیوم بین‌المللی خلیفه در الریان بودند. با تعمیم‌آدن تعریف از «مرگ‌ومیرهای

غیرمرتبط با کار» که مستقیماً با کار ساختمانی مرتبط نیست، مقامات رسمی ۳۷ مورد از سایر تلفات ازجمله مرگ دو هندی و یک مصری در نوامبر سال ۲۰۱۹ را که در یک تصادف جاده‌ای در حین حرکت از محل کار به محل اقامت خود جان باختند، تایید می‌کنند. به هر حال، اعطای میزبانی جام جهانی به قطر، میزان ساخت‌وساز در این کشور حاشیه خلیج فارس را رونق داده و این آمار فراتر از ساخت ورزشگاه‌هاست. بسیاری از این پروژه‌ها ازجمله احداث بزرگراه‌های جدید، هتل‌ها، سیستم‌های جدید مترو، توسعه بخش‌های فرودگاهی و احداث یک شهرک جدید در لوسیل، آن‌هم در شمال دوحه، برای برگزاری این مسابقات افتتاح شده‌اند. در حقیقت، حتی فیفا هم ادعا می‌کند که در اوج ساخت‌وسازها تنها کمی بیش از ۳۰ هزار کارگر برای پروژه‌های

مختص به جام جهانی به کار گرفته شده‌اند. بنابراین، تایید رسمی مرگ سه نفر، میزان تلفات جانی را که ممکن است در جریان سایر پروژه‌های ساختمانی رخ داده باشد، کاهش می‌دهد؛ پروژه‌هایی که احتمالاً بدون جام جهانی وجود نداشتند. همچنین، این تایید رسمی هزاران مورد مستند از مرگ کارگران مهاجر در محل اقامت خود در ساعات غیرکاری را شامل نمی‌شود و برای این آمار

هیچ توضیح مکفی ارائه نشده است. بر اساس تحقیقات کاردین و سازمان عفو بین‌الملل، پزشکان قطری با کمک ارقام ارائه‌شده از سوی دولت بنگلادش، حدود ۷۰ درصد از مرگ‌ومیرها را به «مرگ‌های طبیعی» ناشی از نارسایی‌های حاد قلبی- تنفسی نسبت می‌دهند. باین‌حال، برای اپیدمیولوژیست‌ها، نارسایی‌های قلبی و تنفسی علت مرگ محسوب نمی‌شوند، بلکه نتایج وقایع دیگری هستند. علت ایست قلبی ممکن است حمله قلبی یا مشکلات دیگری باشد، درحالی‌که نارسایی‌ها تنفسی ممکن است ناشی از واکنش آلرژیک یا مسمومیت باشند؛ اما چنین توضیحاتی ارائه نشده است. درواقع، در مجموعه‌ای مستند که در سال ۲۰۲۲ توسط شبکه آلمانی ARD تهیه شد، پزشکان قطری گزارش می‌دهند که مجبور به تهیه چنین گواهی‌های فوتی هستند. همان‌طور که در اوایل سال ۲۰۱۴، گزارشی مستقل به سفارش دولت قطر، شرکت بین‌المللی حقوقی DLA Piper از این رویه انتقاد کرد و «قویا توصیه کرد» که دولت «اجازه کالبدشکافی یا تشریح اجساد را که به صورت ناگهانی یا غیرمنتظره فوت کرده‌اند، بدهد»، در اواخر سال ۲۰۲۱، سازمان بین‌المللی کار هم از نبود مستندات کافی درباره حوادث و علل مرگ انتقاد کرد.

به گفته کارشناسانی که سازمان عفو بین‌الملل با آنها مصاحبه کرده، تنها در یک درصد از موارد مرگ‌ومیر در «سیستم‌های بهداشتی به‌درستی مدیریت‌شده»، علت دقیق مرگ مشخص نشده است. علاوه بر این، کالبدشکافی و تشریح جسد به‌ندرت ضروری می‌شود. در حدود ۸۵ درصد از موارد، کالبدشکافی شفاهی یا حضور شاهدان یا آشنایان متوفی کفایت می‌کند.

سازمان‌های حقوق بشری نظیر دیده‌بان حقوق بشر، عفو بین‌الملل و سازمان ساحت عدالت (Fairsquare) به‌طور مرتب با چنین شاهدانی صحبت می‌کنند. گزارش‌های آنها حاکی از آن است که گرم‌زدگی، خستگی یا حتی بیماری‌های جزئی که درمان نمی‌شوند، ریشه بسیاری از مرگ‌های ناگهانی و غیرقابل‌توضیح هستند. در مجموع، ارقام مربوط به تلفات مرتبط با جام جهانی ۲۰۲۲، بسته به تعاریفی مانند اینکه کارگران از کجا آمده‌اند، کجا و چه زمانی فوت کرده‌اند یا اینکه آیا می‌توان مرگ آنها را مرتبط با کار دانست یا خیر، متفاوت است. به هر حال، با توجه به ناهماهنگی‌ها و کاستی‌های موجود در داده‌های رسمی خود قطر، نمی‌توان به نتیجه مشخصی رسید. این مسئله به نوبه خود این سؤال را مطرح می‌کند که چرا مقامات قطر نمی‌توانند اطلاعات موثقی ارائه کنند؟ از آلن وسمولر از سازمان عفو بین‌الملل، بیت پیتسون از گاردین و نیکلاس میک‌کیهان از سازمان ساحت عدالت برای توضیحاتی که درباره کارشان و کمک به درک یافته‌هایشان ارائه دادند، تشکر می‌کنیم. متأسفانه درخواست‌های متعدد برای اظهارنظر مقامات قطر، بنگلادش، هند، نپال، پاکستان و سریلانکا در زمان انتشار این گزارش بی‌پاسخ ماندند.

منبع: دوپچه‌وله

جدول ۴۳۷۸ • طراح: بیژن گورانی

افقی:

- ۱- دادوستد- نمکی با خاصیت اکسیدکنندگی قوی
- ۲- تراوش‌کردن- اوضاع جوی- بخشندگی ۳- مطلبی را با آب‌وتاب خواندن- رسوب‌های به‌جامانده از جریان آب در بستر رودخانه ۴- حرص و طمع- نویسنده فرانسوی نمایشنامه خسیس- نفاق ۵- چپ‌چشم- نوشتن- کال ۶- سواره- مسابقه اتومبیل‌رانی- غلاف شمشیر ۷- از کارکن‌های اصلی کارتون فوتبالیست‌ها- هر فرمانروای ستمگر- تکرار حرفی ۸- وپروس مهلک قرن- بیدادگر معاصر حضرت ابراهیم(ع) ۹- پایتخت ایتالیا- وضعیت دشوار- باشکوه و مجلل ۱۰- از لوازم خانگی گازی- آماده و فراهم- عنوان هریک از پادشاهان ساسانی ۱۱- واحد پول لبنان- قطع عملیات جنگی- اصطلاحی در فوتبال ۱۲- هدایت‌کننده- دراز کردن- ساز شکسته ۱۳- شعری که در وصف جنگ سروده می‌شود- پیشوا ۱۴- آخرین سوره- گروه بزرگ نوازندگان- روشنی تصویر ۱۵- ملاح- فروتن، متواضع

عمودی:

- ۱- نوعی پارچه با الیاف طبیعی- مادر حضرت اسحاق(ع)- شیوه انجام کار ۲- نیم‌صدای درازگوش- سایه‌پوش عدالت‌خواه- از رسانه‌های چاپی- صد مترمربع ۳- شدیدترین- چالاک- از قوانین سه‌گانه فیزیک مکانیک نیوتن ۴- مقاوم و استوار- بازیکن خاطی یا دریافت آن از زمین مسابقه اخراج می‌شود ۵- کارگردان فیلم لنون، حرفه‌ای با بازی ژان رنو- پهلوان تورانی ۶- نمایشنامه معروف شکسپیر- شیره درخت- ز ... بود مرد را راستی ۷- از پرسنل کادر درمانی- ایشان- رخنه‌گر اینترنتی ۸- رودی در شمال ایتالیا- پایتخت مراکش- فیلمی ساخته استیون اسپیلبرگ- حائل میان دو چیز ۹- از بند رسته- چاق و

سرحال- چیزی را با دست و انگشت نشان دادن ۱۰- روحانی زرتشتی- تراج- زادگاه بوعلی سینا ۱۱- درختی برگ‌ریز- بازرگانی که بدهی‌هایش بیشتر از دارایی‌اش شده ۱۲- مهاجم تیم ملی فوتبال اسپانیا- از اصول دین ۱۳- قطعه‌ای ضربی

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

۶	۱	۵	۲	۴	۷	۸	۹	۳
۸	۳	۷	۸	۱	۶	۵	۴	۲
۴	۹	۶	۱	۷	۳	۵	۲	۸
۲	۷	۱	۴	۵	۳	۶	۱	۹
۳	۵	۸	۹	۶	۲	۴	۷	۱
۵	۶	۳	۷	۹	۴	۱	۸	۲
۱	۲	۷	۶	۳	۸	۹	۴	۵
۹	۸	۴	۵	۲	۱	۶	۳	۷

حل سودوکو سخت

۵	۳	۴	۲	۱	۶	۹	۷	۸
۶	۹	۷	۳	۸	۴	۱	۵	۲
۱	۴	۸	۷	۵	۹	۶	۲	۳
۸	۲	۹	۱	۶	۴	۳	۵	۷
۳	۱	۶	۵	۲	۷	۸	۴	۹
۷	۵	۴	۹	۲	۳	۸	۶	۱
۹	۷	۱	۳	۴	۲	۵	۸	۶
۲	۸	۳	۷	۵	۱	۴	۶	۹
۴	۶	۵	۸	۹	۱	۷	۳	۲

حل جدول ۴۳۷۷

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ق	ن	س	ت	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا
۲	ن	ی	ا	ز	م	د	م	ن	غ	ن	ط	ی	ا	ز
۳	ا	ر	ی	ف	ا	م	و	ر	ن	ج	ل	ج	ل	ج
۴	پ	ر	ا	ک	و	ا	ک	ب	ا	ک	ب	ا	ک	ب
۵	ر	د	و	ر	ا	م	ر	ا	م	ر	ا	م	ر	ا
۶	ج	ر	ش	ک	ب	ا	د	و	ر	ن	ج	ل	ج	ل
۷	م	ی	و	ا	ک	ب	ل	ج	ل	ج	ل	ج	ل	ج
۸	ه	ف	ت	س	ی	ن	و	ی	ت	ر	ا	ی	ت	ر
۹	م	ی	و	ت	و	ا	ت	م	ا	ز	و	ت	م	ا
۱۰	خ	م	ر	ک	ز	ن	د	ز	ه	د	و	ر	ن	ج
۱۱	ج	ی	ب	ا	ب	ی	ک	ا	ت	ا	ک	ب	ا	ک
۱۲	م	د	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا	م	ا
۱۳	ج	ج	ل	ش	ا	م	ل	ا	ر	ک	ر	ک	ر	ک
۱۴	ا	ر	و	گ	و	ی	ا	ن	ک	ل	ی	س	ی	س
۱۵	ا	ب	ت	ی	ا	ک	ب	ر	ی	ت	ا	ی	ا	ی

سودوکو سخت ۳۳۷۴

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۳۳۷۴

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۹	۵		۳	۴				
۴		۱	۶					۳
	۶		۷					۲
۳				۵	۴	۶		۹
۸	۱							
	۷							
		۳		۷				
۵								
		۸	۱					